

Як створити ситуацію успіху

Демократичне суспільство не тільки дозволяє освіті реалізувати свій гуманістичний потенціал, але й мтворює умови для його збагачення, висуваючи на перший план його розвиваючу, “людиноутворюючу” функцію. Така спрямованість освіти виявляється в відкритості самої освітньої структури відносно інших суспільних інститутів, у взаємодії учасників навчально-виховного процесу, свободи висловлювання та реалізації різноманітних точок зору, визнання прогресивними і провідними цілей особистісного розвитку дитини, створення ситуації успіху для тих, хто навчається.

Ситуація успіху дарує атмосферу приязні та взаємодопомоги, впевненості і захищеності. Учитель повинен створити джерело внутрішніх сил дитини, джерело, яке дає енергію для подолання труднощів і формування бажання вчитися.

Використання ситуації успіху має сприяти підвищенню робочого тону, збільшенню продуктивності навчальної роботи, а також допомогти учням усвідомити себе повноцінною особистістю і, відповідно, забезпечити успіх у навчанні.

Основою педагогічної технології “Створення ситуації успіху” є особистісно-орієнтований підхід до процесу навчання і виховання.

Існують типи успіху. До них відносяться:

- ✓ Неочікувана радість – це почуття задоволення від того, що результати діяльності учня перевершили його очікування. З педагогічної точки зору – це результат продуманої, підготовленої діяльності вчителя;
- ✓ Спільна радість – полягає в тому, щоб учень досяг необхідної для себе реакції колективу. Вона може бути підготовленою вчителем або спонтаною. Спільною радістю вважають тільки ті реакції колективу, які дають можливість дитині відчутні себе задоволеним, стимулюють її зусилля. Це, перш за все, має бути емоційний відгук оточуючих на успіх члена свого колективу.

- ✓ Радість пізнання – це радість пізнання нового, хоча вона по своїй суті альтруїстична. Пізнання опираються на самоосвіту й самопізнання. Така радість не може вирости на пустому місці, народитися без серйозних причин. Її головна умова – спілкування.

Немає більш цінних мотивів для навчання, ніж інтелектуальні, в основі яких лежить проблема пізнавати світ, коли важливий не стільки результат, скільки процес пізнання. Радість навчального процесу та радість пізнання тісно пов'

Створення пізнавального інтересу є предметом турботи вчителя, який формує радість пізнання.

Створення ситуації успіху має певний алгоритм.

1. Зняття страху. Допомогає перебороти невпевненість у власних силах.

(“Люди вчаться на своїх помилках і знаходять інші шляхи вирішення проблем”).

2. Авансування успішного результату. Допомогає вчителю висловити тверду переконаність у тому, що його учень обов’язково впорається з поставленим завданням. Це, в свою чергу, переконує дитину у своїх силах і можливостях.

(“У тебе обов’язково вийде”, “Я навіть не сумніваюсь у позитивному результаті”).

3. Прихований інструктаж дитини про способи і форми здійснення діяльності. Допомогає дитині уникнути поразки. Досягається шляхом побажання. (“Можливо краще почати з ...”, “Виконуючи роботу не забудьте про ...”).

4. Внесення мотиву. Показує дитині заради чого, кого здійснюється ця діяльність, кому буде добре після виконання. (“Без твоєї допомоги твоїм друзям не впоратись...”).

5. Персональна винятковість. Визначає важливість зусиль дитини в діяльності, що здійснюється або здійснюватиметься. (“Тільки ти міг би...”, “Тільки тобі і можу доручити...”)

6. Мобілізація активності або педагогічне виконання. Спонукає до виконання конкретних дій. (“Ми дуже хочемо розпочати роботу...”, “Так хочеться поскоріше побачити...”).

7. Висока оцінка деталі. Допомагаєемоційно пережити не результат в цілому, а якої її окремої деталі. (“Найбільше мені сподобалось у твоїй роботі...”, “Найбільше тобі вдалося...”).